

Junckerova sázka na Evropu

Brusel chce v příštích letech oživit ekonomiku podporou výstavby infrastruktury; návrhy projektů již leží na stole

S novým šéfem Evropské komise (EK) Jeanem-Claudem Junckerem přišly loni na konci roku i nové plány na to, jak oživit evropskou ekonomiku. Tajemství úspěchu některými pojmenovaného jako New Deal for Europe má spočívat především v podpoře soukromého sektoru směrem k větším investicím do infrastruktury. Za tu již dávno nejsou považována jen energetika či doprava, ale i novodobé dálnice - digitální nebo vědecká infrastruktura.

Jádro investičního balíku by měl představovat Evropský fond pro strategické investice (EFSI) ve výši 21 miliard eur - 16 miliard by mělo přijít od Evropské komise, tedy z rozpočtu Evropské unie (EU) a potažmo příspěvků členských států, pět by měla přidat Evropská investiční banka (EIB). Tyto peníze by se měly podle představ komise zpatnáctinásobit, a mobilizovat tak v letech 2015 až 2017 finanční zdroje ve výši 315 miliard eur. To, jak toho mají jednotlivé projekty dosáhnout,

však zatím není jasné, stejně jako podoba podpory od Evropské komise.

Nejvíce se hovoří o návratných finančních nástrojích ve formě půjček či bankovních záruk. Vzhledem k tomu, že část nového fondu by měly tvořit prostředky z již současných dotačních titulů - hovoří se o 2,7 miliardy eur z programu Horizont 2020 a 3,3 miliardy z nástroje pro propojení Evropy (Connecting Europe Facility; CEF), bude součástí nového plánu pravděpodobně i poskytování nenávratných prostředků v podobě grantů.

DVĚ TISÍCOVKY PROJEKTŮ

Pro tento argument ostatně hovoří i skutečnost, že většina projektů je zařazena v kategorii veřejného financování, případně projektů partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP). Pro poskytování grantů hovoří i to, že jako hlavní překážku pro realizaci většina předložených projektů uvádí nedostatek financování. A ten bude velmi obtížné překo-

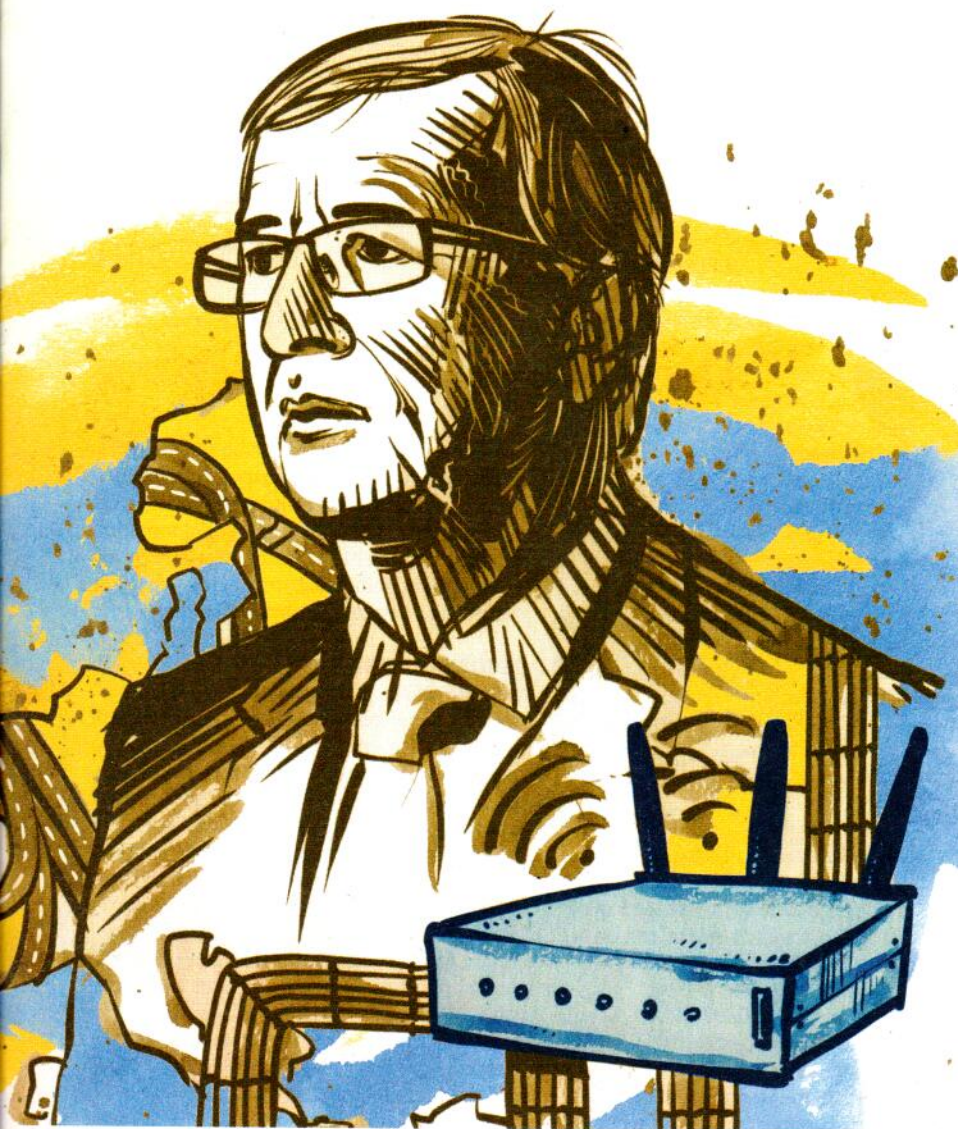
návat jen výhodnými půjčkami či zárukami v době, kdy běžné úrokové sazby se pohybují již tak dost nízko a eurozóna se poprvé po šesti letech dostala do deflace.

Při diskusích o novém plánu se pak trochu zapomíná na to, že finanční podpora, ať již přímá, nebo nepřímá, je jen jednou z částí záchranného balíku. Mezi ty další patří především odstranění regulačních i neregulačních překážek, které dnešním podnikatelům nejen v IT komplikují život asi více než špatný přístup ke kapitálu.

Na základě výzvy shromáždily na přelomu listopadu a prosince členské státy návrhy projektů a zaslaly je do Bruselu. EK se nakonec sešlo celkem přes dva tisíce projektů (tj. více než 70 z jednoho státu) s investičním potenciálem ve výši zhruba 1,3 bilionu eur.

Z České republiky bylo zasláno celkem 46 projektů, z toho nejvíce (26) v oblasti energetiky. Druhou největší skupinu tvoří devět dopravních projektů, zejména v oblasti silniční dopravy.

V české kotlině nakonec vše bralo zemědělství a internet přišel zkrátka.

Druhým českým projektem v oblasti kybernetické bezpečnosti je projekt Fenix. Ten vznikl jako reakce na intenzivní DoS útoky, kterým v březnu 2013 čelila významná česká média, banky nebo operátoři. Smyslem projektu je umožnit v případě DoS útoku dostupnost internetových služeb u subjektů zapojených do této aktivity. V rámci EFSI se Fenix snaží nabídnout odpověď na to, jak ochránit Evropu před stále častějšími útoky zvenčí, a na to, jak by mohl někdy v budoucnosti vypadat tzv. evropský internet, o kterém se diskutuje nejen v bruselských kuloárech.

Podle představ Evropské komise by se měly projekty začít realizovat již v roce 2015. Alespoň z pohledu digitální ekonomiky doufejme, že to nedopadne jako v roce 2009. Tehdy EK chtěla (rovněž v rámci protikrizových opatření) věnovat 3,5 miliardy eur na energetiku, jednu miliardu na vysokorychlostní internet na venkově a půl miliardy na zemědělské projekty. Pak si ale energetika urvala pro sebe celé čtyři miliardy. O zbytek se na národní úrovni porval vysokorychlostní internet a zemědělství. V české kotlině nakonec vše bralo zemědělství a internet přišel zkrátka. ●

Budu se věnovat jen projektům v oblasti znalostí a digitální ekonomiky, kterou mělo na starost ministerstvo průmyslu a obchodu. To s žádostí o návrhy projektů oslovilo jak profesní asociace a sdružení, tak další významné hráče. Na seznam se nakonec dostaly čtyři projekty, z nichž hned se dvěma má co do činění sdružení CZ.NIC, správce české národní domény. Právě na nich bych rád demonstroval možné smýšlení Evropské komise, jak z 21 miliard „vykouzlit“ 315.

ČEŠI SÁZEJÍ NA BEZPEČNOST

Na rozdíl od jiných států, jako je Belgie, Chorvatsko, ale i Finsko, se Česko nezaměřilo na rozvoj vysokorychlostního internetu a pokrytí bílých míst, ale především na oblast informační bezpečnosti. Pokud se podíváme na poslední čísla, není se čemu divit. Podle odhadů bezpečnostní divize Intelu McAfee se škoda způsobená kybernetickými zločinci pohybuje celosvětově kolem 500 miliard dolarů ročně. Pokud bychom tuto částku rozpo-

četili poměrně dle počtu uživatelů, na Českou republiku vychází přibližně 1,35 miliardy dolarů (32,7 miliardy korun).

Prvním projektem za Českou republiku je bezpečnostní projekt Turrís, který pomáhá uživatelům s ochranou domácí sítě pomocí speciálního routeru. Od loňského roku je v České republice instalováno více než tisíc těchto „modrých krabiček“, které odesílají anonymizovaná data do centrály provozované Národním bezpečnostním týmem CSIRT.CZ. Ten je dále vyhodnocuje a snaží se v nich nalézt stopy možných útoků a klíč k tomu, jak uživatele ochránit. V srpnu loňského roku se například díky velké síti složené z routerů Turrís podařilo nasbírat zajímavá data o fungování malwaru Synolockeru, který po uživateli jím infikovaných úložišť (NAS serverů) požadoval „výpalmé“ v přepočtu více než sedm tisíc korun. Na rozdíl od dalších zařízení je výhodou Turrísu jeho otevřenost, a to jak u softwaru, tak hardwaru.

JIŘÍ PRŮŠA

autor pracuje ve sdružení CZ.NIC a dlouhodobě se věnuje mezinárodnímu e-Governmentu a dotacím na IT projekty